

Societat | Actualitzat el 14/08/2019 a les 20:15

L'Open Arms guanya el pols a la política de ports tancats

L'autorització d'un tribunal italià perquè el vaixell entri en aigües italianes suposa un revés per a Salvini

L'Open Arms es dirigeix a Lampedusa | Open Arms

Després de tretze dies navegant en aigües internacionals, finalment el vaixell Open Arms ha rebut autorització per dirigir-se cap a la costa italiana. El tribunal administratiu de la regió del Lazio ha donat llum verda perquè l'embarcació pugui entrar en aigües italianes, i el vaixell ha posat rumb a l'illa de Lampedusa, on les més de 150 persones que hi ha a bord esperen poder trepitjar terra.

Ha hagut de ser un tribunal regional, doncs, qui ha forçat Itàlia a obrir les seves portes, tot i la insistència del seu ministre de l'Interior ultradretà, líder de la Lliga i home fort de l'executiu italià, Matteo Salvini, a mantenir la política de ports tancats. El tribunal ha justificat la mesura cauteladora en el dret marítim per la situació de "gravetat i urgència excepcionals" del vaixell i les persones que hi viatgen. Salvini no ha encaixat bé el posicionament del tribunal i ha amenaçat d'incomplir la resolució judicial.

Ditemi se è normale che una nave Ong spagnola in acque maltesi si rivolga ad un avvocato di un tribunale amministrativo per chiedere di sbarcare sulle nostre coste!

Nelle prossime ore firmerò il mio NO perché complice dei trafficanti non voglio essere. #portichiusi ??

? Matteo Salvini (@matteosalvinimi) August 14, 2019

Carola Rackete, el precedent

És el segon revés judicial que rep Salvini per part de tribunals italians en un mes i mig. El primer es va produir quan la jutgessa d'instrucció del tribunal d'Agrigento (Sicília), Alessandra Vella, va alliberar la capitana del vaixell Sea Watch 3, Carola Rackete, arrestada prèviament per la policia italiana.

La capitana va guanyar al *Capitano*, nom amb què els simpatitzants de Salvini han batejat el líder de la Lliga. Rackete no només va quedar en llibertat després de portar fins a Lampedusa les 40 persones que havia rescatat al mar, sinó que la jutgessa va invalidar la detenció i va determinar que "complia el seu deure". Un desenllaç que quedava lluny de la petició de presó que Salvini havia fet per a Rackete.

La decisió judicial enterrava els càrrecs de resistència contra nau de guerra i intent de naufragi per haver xocat amb una patrulla de la policia fronterera alemanya. Dies després, la justícia italiana també considerava que Rackete no havia comès cap delictes per afavorir la immigració irregular i l'autoritzava a tornar a Alemanya com a ciutadana lliure.

La immigració com a arma electoral

El veto de Salvini a l'Open Arms ha arribat en un moment en què els índexs de popularitat del ministre ultradretà han tocat sostre, precisament a través del seu discurs contra la immigració. Això ha fet que Salvini optés per forçar un avançament electoral, i el vaixell de l'ONG catalana ha estat la víctima perfecta a l'hora de demostrar als seus votants que no cediria ni un mil·límetre en la seva política de ports tancats.

Salvini va retirar el suport als seus socis de govern, el Moviment 5 Estrelles (M5E), i va presentar una moció de censura contra el primer ministre, Giuseppe Conte. L'aliança entre l'M5E i el Partit Demòcrata, però, va evitar al Senat que la moció prosperés.

Pendents d'Europa

La decisió del tribunal regional del Lazio és una mesura cautelar i les ONG encara no poden cantar victòria. Pocs minuts després de conèixer-se la decisió judicial, Salvini ha reiterat que mantindrà la seva política de ports tancats, i de moment Europa no pressiona Itàlia perquè canviï de parer. De fet, a diferència dels tribunals italians, la justícia europea ha avalat implícitament les polítiques de Salvini. Al juny, el Tribunal Europeu de Drets Humans, va declinar la possibilitat d'ordenar a Itàlia que deixés atracar al vaixell de salvament alemany Sea Watch 3, capitanejat per Rackete.

La Unió Europea ha estat incapaç de posar-se d'acord sobre quin ha de ser el protocol a seguir quan una nau humanitària rescata persones al Mediterrani. El 22 de juliol va ser la data de l'última reunió dels ministres de l'Interior dels països de la Unió Europea i va acabar sense cap consens. França i Alemanya han posat sobre la taula una proposta perquè les embarcacions desembarquin al Mediterrani Central a canvi que altres països es comprometin a acollir les persones que hi viatgen a bord.

L'acord, però, no determina en quins ports s'haurien de desembarcar ni tampoc la quantitat de persones que altres països haurien de rebre. A més, Itàlia insisteix que un pacte d'aquestes característiques només podria aplicar-se a persones que reuneixin les condicions per rebre asil i no al perfil d'immigrant per raons econòmiques.

Tot plegat mentre la UE manté amb Líbia l'acord que autoritza el patrullatge dels guardacostes del país africà al Mediterrani. Aquest cos acumula centenars de denúncies de vulneracions de drets humans, i quan intercepta persones migrants al mar les trasllada a centres de detenció on organitzacions com Metges Sense Fronteres han documentat tortures.

Sánchez guanya temps

El govern de Pedro Sánchez veu amb alleujament l'autorització perquè l'Open Arms desembarqui a Lampedusa. Ajuntaments i societat civil havien exigit a l'executiu del PSOE que obrís els ports per acollir el vaixell de l'ONG però l'executiu del PSOE s'ha mantingut impassible.

L'última representant a pronunciar-se va ser la ministra d'Hisenda en funcions, María Jesús Montero, exigint que fos Itàlia qui permetés l'entrada de l'Open Arms. Ara, el president espanyol guanya temps després de rebre crítiques pels seus canvis en les polítiques migratòries.